

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 635. Honorii Pap. Annus 10. Heraclii Imp. Annus 26.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

quod etiam superius dictum est) à communi ritu Catholicæ Ecclesiæ Pasche celebrare, non tamen ob id à communione sedis Apostolicæ separatum fuisse aliquando. Et tamen licet error grauis esset, utpote toties in Ecclesiâ Catholica condemnatus, tamen quod ei citatus, non autem circa fidei Catholicæ dogmata versaretur, visus est in genere illa à sede Apostolica tolerandus, donec perfectus populus in ubi veritate: cuius rei gratia crebra ad eos litteras missile Romani Pontificis reperitur. X. vt nuper vidimus ipse Honorius ad ipsam præfatus & successores. Ceterum nec fuisse videntur eo tempore Scoti eius erroris, vt inter schismaticos à sacrosancto Nicæno Concilio reiectos, quos vocauit Thesera decem, id est Quatredecimanos, collocari oportere: si quidem eorum non Romano, neq; tamen Indorum more Pasche diuini celebrare consueuerunt. Nam cum de Aidano Scoti idem Beda infestus agit, hæc diligenter notanda habere.

Haec præfatus Augustinus multum complectitur & Anasquia nimis loci duo placuisse non ambigit. Quod autem Pascha non suo tempore obseruabat, vel canonicum eius tempus ignorauit, vel sine gratia ad illud accessit, persequitur. Quod non approbo, nec laudo. In quo tenet hoc apertè, quia in celebratione sui Pasche non ad illud referretur, nec ad illud, & prædicitur, quam quod nos, id est, christiani generi in huiusmodi passionem, resurrectionem, & ascensionem uero mensurari Dei & hominum Iesu Christi. Vnde & hoc non (vt quidam falso opinantur) quarta decima Luna in quibusda diebus, sed die Dominica semper agitur à Luna quartadecima usque ad vigintiannam, propter fidem videlicet Dominicae resurrectionis, quam vna sabbati factam propter spem nostræ resurrectionis, quam eadem vna sabbati, quia nunc Dominica sui dicitur, veraciter futuram sancta Ecclesiâ credebat. hæc Beda.

Sed præfatorum id Scoti agentem, idem auctor superius de eodem agent, scilicet b. Hoc enim ordine Septemtrionem in septentrionem & omnia nunc videri in illo tempore Pascha Dominice celebrari, æstimari se in hac obseruantia sancti Bedæ locis duobus præteritis scriptis fecerat: quod quidem an verum sit, peratam quæ facillime cognoscitur. Perro gentes Scotorum, quæ Angliæ insule in septentrionem morabantur, à canonicis ad eadem obseruantiam Apostolicæ sedis Antistitis, Pascha canonice obseruari dicitur. At de Scotorum Pascha is celebratione infestis pluribus agendum erit. Modo autem iam dixisse sufficiat, longe abesse, vt vit Apostolicus Aidanus, qui Apostolice munere gentem illam ad fidem conuertit, inter Quatredecimanos schismaticos ob Pascha diuini ritum sit numerandus. Iam vero reliquum est, vt de propagatione fidei Christianæ ad Anglos sub Osvaldo per eundem Aidanum facta ceptam historiam præloquar. Sunt ea quidem admiranda, summaque laudæ digna, videlicet licet Regem ipsum exhibentem nouo Apostolice munus inceptis. At enim Beda c. Pulcherrimo scripto sic ait, vt euangelium ante Augustinum, qui Anglorum linguam perdidit non noceret, ipse Rex facti dicitur ac minister in corpore verbi euangelii coluisse: quia mirum non longe exiit sui temporis ipsam Scotorum iam plene didicerat.

Exinde opera plures per eius de Scotorum regione venie in Britanniam, etc. illo Anglorum præfatus, quibus regnum Rex Osvaldus, magno decore et vniuersi fidei prædicare, & credentibus gratiam largiri quædam loca dedit, et gratia prædicationis munere, etc. Cum fructu vero ergo Ecclesiæ per loca, consueuerit ad audientiam veniens de populis quibusdam donabantur munere regio possessiones & terrarum ad sustentandam monasteria, inuenerunt præfatorum loca parua Anglorum vna cum ministerio, illius & obseruatione in episcopo regulari. Non monachi erant maxime, qui ad prædicandam venientes, monachum ipse Episcopus Aidanus, vt prede præfatus, etc. v. c. 13, designatus, cuius monasterium in cunctis partibus Scotorum & omnium Pictorum monasteria fuerat. Ex post multa de eodem monasterio, hæc de Aidano vultu dicitur.

Inter alia viuendi documenta saluberrimum abstinentie vel continentie clericis exemplum reliquit: cuius doctrinam ad maxime commendabat omnibus, quod non aliter, quam vinctus cum suis, ipse dicebat: nihil enim huiusmodi querere, nihil amare curabat. Cuncta, quæ sibi à Regibus vel ditionibus facti donabantur, mox pauperibus, qui occurrerent, erogare gauderet. Discurrere per cuncta & urbana & rusticos locos, non caporum dorso, sed pedum incessu veritus, nisi si maior forte necessitas compulisset, solidae: quatenus vinctusque aliquos vel diuites, vel pauperes incidens aspersisset, confisum ad hos decerens, vel ad fideles suscipiendum sacramentum, si infideles essent, mutaret: vel si fideles, in ipsa eos fide confortaret, atque ad eorum bonorumque operum executionem & verbum excitaret & faceret.

In autem in vita illius à nostri temporis signis distabat, vt omnia, quæ cum eo incedebant, sine attonsi, sine laici, molituri deberent, ad eum, aut legendis scripturis, aut psalmis discendum operam daret. Hoc erat quotidianum opus illius & omnium, quæ cum eo erant, scripturam, vbi que locorum deservissent. Et si forte conuenerit (quod tamen raro euenit) vt ad Regis conuiuium vocaretur, inter cetera cum vno clerico aut duobus, & vbi paululum refectio, accelerabat ocy ad legendum cum suis sine ad orandum exire. Cuius exemplum informatum, vt tempore illius religio quædam, vni ac facinorose consuetudinem fecerunt per totum annum, excepta consuetudine Quinquagesimæ Paschalis, quarta & sexta sabbati ieiunium ad bonam usque horam prædicare. Nonquam illi ditionibus bonis sine timore gratia, si qua deliquisset, retinebat, sed aspera illos inuentione, corrigebat. Hæc & alia præfatus Aidanus, optime Apostolice virtutis numeros exhibet. At de Rege illa subdit idem Beda c.

Nunc igitur reuertens ad nostris de Rege Osvaldo cum ea, cui præerat. Dicit Anglorum institutum, non solum inuogata progenies eius sui regna calorum sperare dicitur: sed & regna terrarum, inquam vniuersarum suorum ab eodem vno omnipotenti Deo, qui fecit celum & terram, consecutus est. Denique omnes nationes & provincias Britannicæ, quæ in quatuor linguis (id est, Britonum, Pictorum, Scotorum, Anglorum) diuisæ sunt, in ditione accepit. Quæ reuerentissime subditur, quod mirum dictum est, pauperibus & peregrinis semper humilis, benignus & largus fuit. Denique fertur, quod tempore quodam, cum die sancto Pasche hæc præfatus Episcopus conspiceret ad prædicandum, postquam esset in mensa conuictus ipse discipulus argenteus regalibus equis vestitus, tamque esset manus ad pacem beneuolentiam missus, intrasse subito munus ipse, cuius suscipiendos inopem erat cetera delegata, & videlicet Regi, quia multitudine pauperum videntemque ad succurrendum maxime per plateas sederet popululorum aliqui eum inuocant & Regi. Quis mox dapes sibi inuocant aspersit pauperibus, & discipulum conuicti utque eisdem rummatum illius præcepit. Quo viso, Pontifex, qui aspiciebat, relectus ut tali pietatis, apprehendit decorem eius, & ait: Nonquam inuenerat hæc malum. Quod & ita vixit totius benedictionis eius proventu. Nam cum interfecisset illo in pugna manus cum irachia à cetero essent corpore restite, ventiginti vt hæcenus incorruptis perduraret: denique in vrbis regis, quæ à Regina quamdam vrbem vrbis Beda cognominatur, loculo inclusit argenteo in Ecclesiâ sancti Petri seruatur, ac digno & curato honore veneratur. Huius industria Regi Decorum ac Britanniarum provincie, quæ ceteris ad inuocant distabant, in vnam sunt pacem, & veluti vnam compaginatæ in populam. Erat autem nepos Eduini Rex Regis sorore Aidæ, dignumque fuit vt tantis præfatorum talem haberet de sua sanguinitate & religionis heredem & regni, hæcenus de his Beda: reliqua autem delatiori propagatione fidei Christianæ apud Anglos facti sequenti anno dicitur sumus, quod ratio id temporis postulat.

IESU CHRISTI ANNVS 634. HONORII PAP. ANNVS 10. HERACLII IMP. ANNVS 26.

Quæ sequens est Redemptoris annus trigessimus, quinquies post sexcentissimam, Indictione octaua.

XV. AIDANI EPISCOPI VITA APOSTOLICA.

Bed. lib. 3. cap. 6. XVI.

LAYDES GYVALE REGIS.

1.

HERACLII
IMPIETA-
TIS DATA
STATIO.

II.
HIEROSOLYMA OB-
SIDITUR,
ET TELIA
OCUPA-
TUR A SAR-
RACENIS.

a Cedren.
lib. anno
in fine.

b Eutat. fo.
2. b. 55.
Patr.
LAMEN-
TATIONE
PHRONII
IN DIE NA-
TALIS DO-
MINI.

III.

ta, fuit malorum, quæ in eo acciderunt, in memora post-
steris etiam lucuosus, obfidione videlicet sanctæ ciui-
tatis Hierusalem, quæ postea sequenti capta est; infe-
lix, & clade Romani exercitus. Non possunt, cum
grauissima vident mala, non statim conuerti oculi
ad eorum originem, ex qua fluxerunt, respiciendam
ac derestandam, in ipsum inquam Imperatorem, de-
relictum a Deo, cum ipse ob impietatem prius ab eo re-
cessit.

Ingratus Heraclius, cum post Persas diuino auxi-
lio debellatos; post tanta tot annis continuata accepta
ingentia a Deo beneficia, erga religionis puræ cultum
debuisset esse propensior, Catholicamque pietatem cu-
stoditam tæni ac sollicitius propagare: tunc factus ipse
Catholicus defector Ecclesiæ & transfuga, aduersus Ca-
tholicos pro hæreticis bellâ patans ac tenentis, Deum
se suosque iram conuertit, fuitque a Deo infelix per-
tus institutus, cum hæreticis ipse miser inhaesit, dum-
que oppugnaturus pietatem, parauit ille Contilia malignan-
tium, Deus in Romanum Imperium barbaros Ara-
rabes ac Saracenos excitauit, quibus & fuit quantumli-
bet in his, in delendis Cæpitime eiusdem Imperatoris
Heraclii exercitibus: cum tamen nec tot cladibus singu-
lis annis exagitatus, et lethali somno excitatus, cui-
gians ipse respuerit. Sed quæ Annales reddant, rudi
licet Minerva, sincera tamen veritate, videamus: hæc
enim in iisdem ex Theophrasto hoc anno descripta le-
gantur:

Anno vigesimo sexto Imperii Heraclii aciem direxit Haomar
princeps Arabum atque Saracenorum contra Palestinam
& obfidem sanctam ciuitatem biennio tempore cepit capiu-
itatis conuenit. Ac de ipsa ciuitate capritate a-
gendum anno sequenti, quo fieri contigit. Subdant post-
hæc Annales dealis hoc anno damnis illatis Romano
Imperio ab iisdem Saracenis his verbis: Eodem quoque an-
no misit Haomar in Syriam, & subegit totam Syriam Saracenis.
Sergius autem hæc Romanorum exercitum, Casarea Palestina ve-
niens cum exigua militum manu primo ipse cum exercitu interfecit,
hæc tantum de his Annales, paucis quidem mala
ingentia pertingentes. Quod autem ad ipsam obfidio-
nem sanctæ ciuitatis pertinet, de ea meminit eiusdem ci-
uitatis Episcopus Sophronius in homilia, quam habuit
in die Natalis Domini, dum loquitur, quod suo loco celebrare
cum suis non posset Natalium Domini, Bethlehem scilicet,
eo quod obfessa a Saracenis ciuitas esset, & Bethle-
hem in manibus hostium. Porro illa dumtaxat ex ea hic
describemus, quæ ad eandem Hierosolymitanam sanctæ
ciuitatis obfidionem pertinent: post multa enim de e-
adem solemnitate quam eloquentissime dicta, ita subi-
cit, cum de Bethlehem mentio fit: Nos autem propter innum-
mera peccata nostra grauissimaque irritata earum verum contem-
platione indigni effecti, cum se illuc contunderet, gratulatio adesse prohi-
bentur, sed vel inuiri & nolentes domi manere cogimur, nullis sane
corporis vinculis adstricti, verum Saracenicis metu adstricti &
compediti, tristitiaque nostra quidem infelicitate digna, indigna au-
tem bonis, quæ nobis aliis qui debentur, velati tempore quadam
hæc. Quandoquidem se miseris nostra bonis illis digna fuisse,
omnino nos quoque prope loca illa positi (nec enim a longinquo il-
la aspicimus) cum posteribus claudis doceremus, & cum Magi-
strona Deo assereremus, & cum angelis illam illam, Gloria in excel-
sis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis, decantare-
mus. Verum tunc innumeris vocibus vel his locis deprimere nos-
fense finimus, at ipsam vero prospice & speciem illam videri subli-
mem caelestem que conuerti, & celi terræque Regem caram istis
contemplari, tanquam spectaculo diuini modi indigni, omnino ve-
tanam.

Videgensis nostri principem, primumque parentem Adamum,
a paradisi habitatione miserabiliter proscriptum, hic imitatur:
et enim ob nefaria peccata lapsusque, quæ a paradiso proferatque tri-
stis, exulque factus, & grauissimam irreducibilemque Dei sententiam in-
da exciuit oculis quidem paradisi horum visum parabat (a regione enim

illius habitabat) ad ipsum autem demum regressi non valeret, ut qui
flammam illam versatilemque rompham, quæ aditum ad huius-
modi locum præcluderet, ipsaque ob desinatam præarationem
peccatum bono illo ardentem copio ardebat, ob oculis versari car-
ret: ita nos quoque hodierna die multamur. Quandoquidem ciui-
tatem Bethlehem, quæ Deum excipit, viciniam habens, neque in
ipsam tamen ingredi permittitur, non quidem ardentem illam
versatilemque paradisi rompham conspuentes, sed effrazon, pla-
neque barbarum, atque omni re vera crudelitate plenum Sarra-
corum gladium excimissent. Hic enim gladium horrendum ful-
minans, eademque strans & intencans, beata illi visum carnis
nos reddidit, domique citra videremur progressionem manere con-
pellit. At vero licet Agarenorum sicæ opus non fulmine, acrom-
phæ illa, quæ paradisi ostium quendam asserabat: attamen per
nos velerimus, hoc est, si conuersi, Deum nostri causa natum per
stultitia opera ex animo quæserimus, ut antea fecerat, sed a me
& mitis euadet. Si inquam nos peccatorum flammis per peniten-
tiam resinxerimus, & Deum optimum maximam propter nos &
secundam nos natum religiose colerimus, operante quoque illa
excitari solet, iudicium intermiserimus, ardore sui fœdem si-
cile deponet.

Quæ, quæ, fronte ad Deum accedere audent, qui in lacu
que animi fecunditatem, neque corpori castimoniam ueneri lac
deserimus? Quomodo ipsi appropriare non uenerit, qui eorum
rum, quæ illi letitiam & voluptatem parere digere fecerunt, iustici-
lentiam nullam obtinuerunt; præsertim cum flagitiosorum operum
grauolentiam in se habere odisse non ignoramus? Metus autem,
magnoque tremore confingor, ne qui Orthodoxam fidem habere
videmur, non secundum illam queque laborari deprehendamus: ut
qui tam se iam, hoc est, ad honestarum actuum contum sciam
illam, honorumque operum comitatu desinatam eborare penite-
rimus. Si enim fides, iustitiaque fructum operum actum uolunt,
secundam lacubam & fratrem Domini, qui in quoque prope
stor aliquando exitur, est mortua: quomodo nos restituerimus
nobis, qui fidem operibus quasi alii quibusdam excerni non uo-
ramus? & inferius in eadem sententia peccatis, illa sub-
dit: Sit agere paternam illius uoluntatem fecerimus, utamque
& Orthodoxam fidem constanter retinuerimus, iustitiamque rom-
pheam facili negotio amittitur, Saracenicamque fidem ad
uertemus, & Agarenorum arcem consingimus, & iustitiam
Bethlehem non longo post tempore contemnerimus, & quæ illa
sunt admirabilia contemnerimus: & inferius post multa de in-
carnationis mysterio sapienter dicta, in eodem ueritatis
argumento hæc addit:

Frater, festum dicitur nos hodie obimus, etiam si nequa cum
tristitia illud faceremus, ut quilibet, in quo Deo Verbum & Do-
minum per excoriam, qui uerbo explicari nequit, apparuit, pro-
quam habeamus, neque ad illam tamen accedere ualeamus. Cum
idem fere hic nobis uis uent, quod dominus Mosi. Hæc enim in
montem per accliuem subuecti, promissum terram oculis quæ-
surpabat, iudiciumque in illam ingredi conuenit: uerum quod re-
ge ista uerere aquæ erant silentia & riuus est petra claudens, non
non beneuolentia, nequaquam iam ingredi permisso est. Et illi quæ-
dem ad eum modum terra nullum dispartita erant, uerum
exclusus, hinc ad Deum migravit. Nos autem, qui hinc non dissi-
lia patimur, quid faciemus? Nam est de celestium domo uisum re-
lapratem capimur & lacum, & religio nos oblatam, & quæ
contemnum gaudium habemus: contristamur tamen & uoluntatem
non parum, quod locum continis asperare non licet, dispartiam
conuenit negotare, ubi uerè illa lux orta est, ubi uerè uita
ruat, ubi tandem doctorem & gratiarum omnium thesaurum aspi-
cibilis forma apparet, omnes, qui cum fide & pietate ueritatem
lustrat & recreat, celestique gaudii rherum excitat, ac uerè
opes impertit, quæ neque desinat, neque desinat, efficit
non absque gaudio & oblectatione cum angelis, paratissimæ, & Ma-
gicæ, Gloria in altissimis Deo, & in terra pax hominibus bonæ uolun-
tatis, continent.

Nos Adamo tantum primis generis nostri parenti, dumtaxat
Mosi miserè admodum hodierna luce aspicimus, uerum Da-
uidem quoque Dei parentis sortem cum primis exaltæ exponimus,
ut qui iudem pete difficultatis hoc tempore inuoluitur, ut
facillimeque præpariamur, quibus olim id. Etenim d. David

Regem a Dio assignatum cum Philisthorum acie vindique circumie-

VII. Sargi nati, & prophetae & Angeli, Christi natiuitatem & lo-

VIII. Totum profecto desiderio & siti aqua non torrente, atque altera

Sed dum tottenere occupant Orientem, lux Euan-

pultaque in eadem ciuitate, hac Beda vsque ad obtutum lau-

Ad litum Britannici freti arrepto inuere peruenient, ascensurus

Quod quidem a deo magnam fidei experimentum ab

Sed non pariter Honorii Romani Pontificis num-

c Apud S. die 5. Diuini.

X. INGENS MIRACULUM LYMBY RIN APOSTOLICI VIRI.

d Item 6. c. linc. 1. XI. HONORII SOLERTIA IN CONVERSIONE GENTIVM.

Vertical text in the left margin, including 'CHRISTI' and various numbers.

dictum est) ista praeteriens, ad Gentium conversionem Apostolicum rite conuertit, quod annuente Domino, plenum magnis piscibus traxit ad litus.

IESU CHRISTI, ANNVS 636.

HONORII PAP. HERACLIJ IMP. ANNVS II. ANNVS 27.

I. HIEROSOLYMA CAPTA A SARACENIS.

ANNUUS Redemptoris sexcentisimus trigimus sextus, Indictione nona, Christianae religioni lugubris illuxit, quo ciuitas sancta, in qua operatus est Deus salu-tem in medio terrae, anno secundo obsidionis capitur a Saracenis Christianae religionis infensissimis hostibus, ab iisdemque non paucis annis, vt à Persis, captiua tenetur, sed vtque ad annum Domini millesimum nonagesimum nonum, post annos quadringentos sexaginta tres, ex quo à fidei hostibus fuerat occupata: quae & (proh dolor) nunquam ex collo tyrannicum iugum excussisset, neque excussura fuisset vnquam armis Imperatorum Orientalium torpore languentium, nisi ad extremis orbis partibus Francorum ardens pietas caelesti munita auxilio, magna animi fortitudine id aggressa feliciter perfecisset. Sed quid de his nobis Annales referent, audiamus.

Ad praesentem namque annum spectat, quae ex Theophane (sunt anno superiori nat. aca his verbis: Haemar dixit aem contra Palaestinas, & obsidem sanctam ciuitatem biennij tempore, cepit eam verbo, pacis conuentus scilicet. Sophronius namque Hierosolymitanus summus sacerdos verbum accepit ad tatum Palaestina securitatem. Egisse enim ipsam liquet, vt Christianis liceret eam, quae sanctae Christianae religionis, sacra peragere. Ita Tyrinus Episcopus & alij tradunt. Sed pergit Theophanes.

Cum Haemar sanctam ciuitatem fuisset ingressus, celsitudo ex camelis & seruidis indumento amictus, simulationeque satanicam ostentans, templum exegit, quod Salomon construxerat ad blasphemiam suae orationum conficiendum videlicet. Hoc aduertens Sophronius, ait: In veritate istud est abominatio desolationis, quae dicitur esse à Daniele propheta, sicut in loco sancto. Multaeque lacrymis hic petenti propugnator Christianam desolat plebem. Puto equidem sanctissimum Patriarcham aliquid amplius mente spectasse, quam oculis, praenouisseque gentem illam Mahometicam vere abominationem esse desolationis (quantum videlicet à Deo permissum esset) Christianae religionis: Haemar autem, vt pote alienigenae Hebraeorum, luxuriam templi Salomonis destructionem habitu corporis in vestibus luctuosis: quamobrem vt eas deponeret, vix tandem idem Sophronius persuasit: nam subdit Theophanes: Dum vero illic Haemar esset, rogauit eum Episcopus accipere sudamen cum indumento & induit: at ille non patiebatur ea portare. Vix ergo peruersus huius vestiri, donec sua Latarentur, & iterum reddidit ea Sophronio, & vestitus est proprius.

III. SOPHRONIUS PATRIARCHA HIEROSOLYMITANUS OBITI.

27. Reg. 19. d. 7. Reg. 4.

IV. MAGNO DAMNO SOPHRO. VIVERE DESIIT.

Sed quid de Sophronio, eius extremae mox adiecit Theophanes: Verum, inquit, inter haec Sophronius obiit, qui verbo & alij Hierosolymitanam ornauit Ecclesiam, qui contra Heraclij & fratrum eius Monothelitarum, Sergij scilicet & Pyrrhi, decreta errauit. Cum enim videret sancta à canibus proculcari, quanto putas eum merore esse confectum, ac quibus luxisse lacrymis, & lugubribus nouum Hieremiam threnis lamentatum esse tantam cladem: vnde merito, vt Elias à petierit animae suae, vt moteretur, & non secus atque Heli b, non subfiteretur amplius, vbi captam audiuit arcam Domini, neque illi superites esse cupierit.

Magno quidem totius Ecclesiae Catholicae dano Sophronius viuere desiit, qui aduersus Monothelitas solus (vt vidimus) haec tenens in iure uisus, ac scriptis diuinae strenue decertasset, hoc namque ad culmulum malorum

accessit, vt qui impietati resistere, & medio tolleretur, quo sublati obice, quae non tentaret Imperatoris potentia manu, & trium Patriarcharum sulta praesidio haerens celebrata? Verum licet Sophronius ex hac vita discesserit, tamen rectae fidei hereditatem ad suos discipulos aliquos Palaestinos Episcopos propagauit, vt apparet ex relatione Stephani Episcopi in Synodo Romana sub Martino Pontifice facta in Secretario secundo: licet idem tradat, post Sophronium nullum alium ad ea tempora fuisse susceptum Hierosolymis Orthodorum Episcopum, sed inualisse Ecclesiam illam haereticum hominem, de quo ita ibi: Sergius namque quondam lapsus Episcopus, post rursus genitum Persarum, loci confirmationem suam Hierosolymitanam arripens non quidem per Ecclesiasticam auctoritatem, sed laicam potestatem, contra canones ibidem ad selem Hierosolymitanum pertinentes aliquos Episcopos ordinauit, & cum ipsi manus forte ordinatus, alios ordinare praesumit, haec ipse, qui subiecto eisdem pseudoepiscopos se adiunxit Paulo Patriarchae Constantinopolitano haeretico, quo ab illo in Episcopatum contineretur.

Accidit plane, vt ad luctum fidelibus Orthodoxis vndique fluent argumenta, quod loca sancta concaluerint à perfidis Saracenis, quod tantum pastore illa esse orbata Ecclesia, quod haec inde sibi quaerent incrementa. Sed & illud Hierosolymitanae clades amule detrimentum, quod aequum cum ciuitate Sophronio scripta naufragium passa sunt, quorum per paucos dicitur veluti racemi post vindemiam nobis haec tenens reliqua sunt, duae videlicet homiliae, quarum altera in Natali Domini est habita, de qua superius mentio facta est, altera de sanctis Angelis: scriptorum vero ipsius aduersus Monothelitas epistola tantum illa ad Honorium atque Sergij superest intertexta Actis Sextae Synodi. Ceterum et parua his nobis relicta nobilissima & diuinitus afflata ingenij monumentis, qualis quantunque fuerit virtus doctrinae egregiae & eloquentiae praedictis, satis intelligi posse videtur, vt plane inter nobiliores Orientalis Ecclesiae magnitudine merito censetur adnumerandas. Poro cum non doctrina tantum, sed & sanctitate percelebris innotuisset, eius natalis dies postea annuatim celebrandus ab Ecclesia Catholica in tabulis Ecclesiasticis & fuit adscriptus. Sed iam ad res Occidentalis Ecclesiae conuertam attentionem.

Hoc anno, Era sexcentisima septuagesima quinta celebratur habetur Concilium Toletanum, dicitur quinquagesimum Episcoporum viginti, anno primo Cinthilani Regis, cuius extant canones nouem, idemque pro Regis salute stabilitateque regni sanciti, vt inter alios ille quod iubetur, vt maledicens Regi, excommunicationis poena muldatur.

Quod autem huic quinto Toletano Concilio (sicut quarto) minime inter fuisse reperiatur sanctus Hieronymus id accidit, quod hoc eodem anno traditur esse defunctum, de quo ista Tudenis, doctor & legem Lateranensem illustrans in Ecclesia, per actum sermone ad populum, & ex patris manibus, benedicens omnibus, Deo haec tunc sicut aduenit propugnans, felicissimo sermone obdormuit in Domino. Decorata quippe extitit sanctitate, spiritu prophetae clarum, in elemosinis largis hospitalitate precioso, corde sereno, in sententia verax, in uita iustus, in predicatione letus, in licet uolito Deo amantissimus, in expositione Scripturarum cautus, in consilio prudens, in alio humilis, in mensa sobrius, in oratione deuotus, honestate praeclarus, scriptis pro Ecclesia & ueritate desuperis mori premissus, et in uita bonitate conspicuus. Praeterea patet extitit clariorum, licet & sustentator monachorum a monialium, constantis ueritatis, tutamen papillarum ac uuluarum, atror superbarum, persequerit & malleum haereticorum.

Reuic Archiepiscopatuum Hispanos quatuordecim annos, uersus fulgens miraculorum signis, primarius dignitate fuerit, & Romani Papa in Hispania uicem gerens Sacerdotum, Regum, & populi, animas & humanas leges tradidit, & Romanus uisibilis humiliter obediens praetereuntibus male dictum uentis, & in a fideliu separauit consorcio: multis librorum uoluntatis ad-